

ISSN: 2636-848X

DOI: 10.46385/tsbd.1209146

**Türk Spor Bilimleri
Dergisi**
Türk Spor Bil Derg

Cilt 6, Sayı 1
Mart 2023, 1-10

**The Journal of Turkish
Sport Sciences**
J Turk Sport Sci

Volume 6, Issue 1
March 2023, 1-10

İD Bilal DİNCER¹

İD Ahmet Yavuz KARAFİL²

¹Burdur Mehmet Akif Ersoy
Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
²Burdur Mehmet Akif Ersoy
Üniversitesi
Spor Bilimleri Fakültesi

Sorumlu Yazar: A.Y. Karafil
e-mail: aykarafil@mehmetakif.edu.tr

Geliş Tarihi: 23.11.2022
Kabul Tarihi: 06.03.2023

ORJİNAL ARAŞTIRMA
ORIGINAL RESEARCH

Bisiklet Sporcularında Pygmalion Etkisi ile Spora Özgü Öz Yeterlik İlişkisinin İncelenmesi

Özet

Bu çalışmanın amacı antrenörler tarafından oluşturulan olumlu beklentilerin (pygmalion etkisinin) bisiklet sporcularının spora özgü öz yeterlikleri üzerine etkilerini incelemektir. Bu araştırmanın evrenini 2021 yılında Antalya ilinde düzenlenmiş olan 120 dakika yerel dağ bisikleti ve yarışına 56 uluslararası cumhurbaşkanlığı bisiklet yarışına katılan toplam 396 bisiklet sporcusu oluşturmaktadır. Araştırma örneklem sayısının belirlenmesi için % 95 güven aralığında %5 hata oranı üzerinden yapılan hesaplamalar sonucunda 203 bisiklet sporcusu araştırmanın örnekleme dahil edilmiştir. Bu çalışmada bisiklet sporcularında pygmalion etkisinin değerlendirilmesi için pygmalion tutum indeksi, sporcuların öz yeterlik durumlarının tespit edilmesi için ise sporcu öz yeterliği ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın istatistikî analiz sürecine geçmeden önce verilere ilişkin normallik dağılımı sonuçları hesaplanmıştır. Çarpıklık ve basıklık değerlerinin +2 ile -2 arasında değişim göstereceği varsayılarak bu değer aralığına uyum gösteren verilerin normal dağılıma uygun oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Normal dağılıma uygunluk gösteren verilerin değerlendirilmesi için parametrik olan test teknikleri kullanılmıştır. Araştırma kapsamında pygmalion etkisinin sporcu öz yeterliği üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi için yol analizi istatistikî değerlendirilmesi yapılmıştır. Sonuç olarak; pygmalion etkisinin sporcuların öz yeterlik durumları pozitif derecede anlamlı bir etkinin olduğu tespit edilmiştir ($p<0,01$). Antrenör beklentisinin sporcu öz yeterliği üzerinde önemli bir yordayıcı olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Kendini gerçekleştiren kehanet, pygmalion etkisi, öz yeterlik, sporda öz yeterlik

Investigation of the Relationship between Pygmalion Effect and Sport-Specific Self-Efficacy in Cycling Athletes

Abstract

This study aims to examine the effects of positive expectations (pygmalion effect) created by coaches on the sport-specific self-efficacy of cycling athletes. The population of this study consists of 396 cycling athletes who participated in the 120-minute local mountain bike and 56th international presidential cycling race organized in Antalya province in 2021. To determine the research sample number, 203 cycling athletes were included in the sample as a result of the calculations made at a 95% confidence interval and a 5% error rate. In this study, the pygmalion attitude index was used to evaluate the pygmalion effect in cycling athletes, and the athlete self-efficacy scale was used to determine the self-efficacy of athletes. Before proceeding to the statistical analysis process of the research, the normality distribution results of the data were calculated. Assuming that the skewness and kurtosis values will vary between +2 and -2, the conclusion was that the data conforming to this value range is suitable for normal distribution. Parametric test techniques were used to evaluate the data conforming to normal distribution. Within the scope of the research, path analysis statistical evaluation was performed to evaluate the effect of pygmalion effect on athlete self-efficacy. As a result, it was determined that the pygmalion effect had a positive and significant effect on the athletes' self-efficacy ($p<0.01$). It can be said that coach expectation is a crucial predictor of athlete self-efficacy.

Keywords: Self-fulfilling prophecy, pygmalion effect, self efficacy, self efficacy in sport

Atf için; Dincer, B., ve Karafil, A.Y. (2023). Bisiklet sporcularında pygmalion etkisi ile spora özgü öz yeterlik ilişkisinin incelenmesi. *Türk Spor Bilimleri Dergisi*, 6(1), 1-10.

Bu çalışma, Dr. Ahmet Yavuz KARAFİL danışmanlığında birinci yazarın tamamlanmış yüksek lisans tezinden hazırlanmıştır

GİRİŞ

İnsanlar toplum içinde genellikle küçük yaşlardan itibaren birçok kişinin etkisi altında yaşamlarını sürdürmektedir. İnsanların birbirleri üzerinde geliştirmiş oldukları etkiler olumlu ve olumsuz beklentiler şeklindedir. İnsanlar genellikle başkalarıyla etkileşime girdikleri anda beklentiler oluşturmaya başlamaktadırlar (Snyder ve Swann, 1978). İnsanlar tarafından oluşturulan bu beklentiler bireylere kendileri hakkındaki izlenimleri doğrulamaları için fırsatlar sunmaktadır (Rothbart ve Park, 1986). Bu yüzden, insan davranışları yalnızca oluşturulan beklentinin alıcısına sinyaller iletmekle kalmaz, aynı zamanda alıcıdan beklenen davranışların gerçekleşmesini kolaylaştırmak ve şekillendirmek için bazı koşullar da oluşturabilmektedir. İnsanlar çoğunlukla bu kişilerarası sinyal ve koşullara göre tepki verme eğilimindedirler. Bu tepkiler "uyumlu tepkiler" olarak adlandırılmaktadır (Word, Zanna ve Cooper, 1974; Zanna ve Pack, 1975). Uyumlu tepkiler oluştuğunda algılayanın algılanan hakkındaki ilk izlenimini doğurmaktadırlar. Bu izlenim neticesinde sosyal etkileşim yoluyla gerçek bir davranışa kadar geçen süreç, kendini gerçekleştiren kehanet olarak tanımlanmaktadır (Jones, 1986). Kendini gerçekleştiren kehanet, kişilerin izlenimleri neticesinde davranışlarda nihai olumlu sonuçların oluşması şeklinde açıklanabilir. Bu kavram aynı zamanda Pygmalion etkisi olarak ta bilinmektedir. Pygmalion etkisi kavramı, liderlerin beklentilerinin takipçilerin performansını etkilediğini ele alan kendi kendini gerçekleştiren bir durumu temsil etmektedir (Avolio, Walumbwa ve Weber, 2009). Bu kavrama ilişkin yapılan çeşitli araştırmalar, kendi kendini gerçekleştiren kehanetin davranışsal doğrulamaya destek olduğunu tespit etmişlerdir (Harris ve Rosenthal, 1985; Howard, Tang ve Jill Austin, 2015; Miller ve Turnbull, 1986; Szumski ve Karwowski, 2019; Wang, Bailey ve Jachimowicz, 2022).

İnsanların beklentilerini yoğun olarak geliştirdikleri ve başka kişilerin davranışları üzerinde değişim meydana getirdiği yerlerden biri spor ortamıdır. Sporcuların hayatlarında en önemli figürler aileleri, takım arkadaşları ve antrenörleri olarak değerlendirilebilir. Bu beklentilerin gerçekleşmesi sonucunda spor branşına yönelik sporcuların temel yeterlikleri gerçekleştirme inançlarında artma veya azalma eğilimi gösterebilir. Bu durum sporcuların öz yeterliği ile açıklanabilir. Öz yeterlik kavramı, kişinin bir görevi başarılı bir şekilde gerçekleştirme yeteneğine olan inancını temsil etmektedir (Bandura, 1997; Lachman, Neupert ve Agrigoroaei, 2011). Sporda ise bu durum, sporcunun spor branşında başarılı bir performans gerçekleştirme yeteneğine olan inancı şeklinde ifade edilmiştir (Çakıroğlu, 2021). Sporcuların belirli bir performans düzeyine ulaşabilme inançlarına antrenörlerin doğrudan etki etmesi beklenir. Sporcunun gelişimi üzerinde önemli bir etkisi olduğu düşünülen antrenörler genç bir sporcunun hayatında çok önemli bir rol oynayabilir ve sporcuların kariyeri üzerinde hayati nitelikte bir etki oluşturabilirler (Buning, 2008). Ayrıca antrenörler sporcuların spordan ne kadar zevk aldığını, spor katılımının kalıcı anılarını ve sporcunun rekabete devam etmesi için hazırlanma sürecini etkileyebilir (Smith, Smoll ve Barnett, 1995). Bu yüzden antrenör ile sporcu ilişkisi başarılı bir spor kariyerin çok önemli bir unsuru olarak ifade edilebilir (Schinke ve Tabakman, 2001). Yapılan bazı çalışmalarda antrenörün sporcu üzerindeki beklentisinin sporcu performansı üzerinde önemli bir gösterge olduğunu doğrulamışlardır. Smith ve diğ. (1979) oyuncular tarafından antrenörlerinin algılanan davranışlarının aslında antrenörlerin kendi davranışlarına ilişkin algılarından daha doğru olduğunu göstermiştir. (Horn, 1984) Çalışmasında antrenörün sporcuları etkileyebileceği fikri ele alınarak sporcuların performans sonuçları ele alınarak tartışmıştır. Elde edilen sonuçlar neticesinde kendini gerçekleştiren kehanet olarak adlandırılan antrenörlerin hatalı beklentilerinin bir oyuncunun performansına yani spora özgü öz yeterlik inancının belirlenmesinde rol oynadığı tespit edilmiştir.

Kendini gerçekleştiren kehanetle ilgili araştırmaların çoğu eğitim yönetim ve askeri ortamlarda yapılmıştır. Alampay ve Morgan, 2000; Gündüzalp ve Özan 2019; Mushtaq ve Khalidi, 2016; Trouilloud, Sarrazin, Martinek ve Guillet, 2002). Literatür incelendiğinde, spor ortamında yapılan çalışmaların çok az olduğu sonucuna varılmıştır. Kendini gerçekleştiren kehanet kavramı spor ortamı için önemli bir kavram olarak değerlendirilebilir. Çünkü bu kavram, beklentilerin sporcular üzerinde motivasyon artışlarının veya azalışlarının gerçekleşmesine sebebiyet verebilir. Sporculara yönelik farklı antrenör beklentilerinin ve

davranışlarının incelenmesi, antrenörlerin beklenti davranışlarının sporcuları nasıl etkilediğinin araştırılması, sporlarını uygulama motivasyonunu artırılması açısından önemlidir (Buning, 2008). Bu çalışmanın amacı antrenörlerin sporcular üzerinde oluşturmuş oldukları beklentilerinin sporcu öz yeterliği üzerindeki etkilerini tespit etmektedir. Bu çalışmayı diğer çalışmalardan ayıran yönü genellikle eğitim üzerine gerçekleştirilen çalışmaların aksine sporcu psikolojisi üzerinde önemli bir etkisi olduğu düşünülen pygmalion etkisinin sporcu öz yeterliği üzerindeki etkisini ortaya çıkarmaktır.

Araştırmada pygmalion etkisinin spora özgü öz yeterlik üzerinde etkisi olup olmadığına ilişkin hipotezler oluşturulup sınanmıştır.

- Hipotez 1'e göre pygmalion etkisinin sporcu öz yeterliği üzerinde pozitif anlamlı etkisi bulunmaktadır ($p < 0,01$).
- Hipotez 2'ye göre ise pygmalion etkisinin sporcu öz yeterliği alt boyutları üzerinde anlamlı pozitif etkisinin olduğu yönündedir ($p < 0,01$).

Araştırmanın Amacı

Bu çalışma ile sporcuların sadece fiziksel performanslarının başarı için yeterli olmadığını sportif başarı ve performans elde etme sürecinde psikolojik unsurların da önemini vurgulamaktır. Çalışmada ele alınan kendini gerçekleştiren kehanet kavramı sporcuların kariyerleri için önemli bir belirleyici konumundadır. Küçük yaşlardan itibaren kazanılan başkalarının davranışlarına önem verme spor ortamında da sporcunun performansı üzerinde olumlu ve olumsuz beklentilerin iyi veya kötü bir şekilde sporcuların performansına etki etmesinin ortaya çıkarılması bu çalışmanın asli amacı niteliğini taşımaktadır.

YÖNTEM

Pygmalion Etkisinin Sporcu Öz yeterliliği ile ilişkisinin İncelenmesi adlı çalışma birden fazla değişken arasındaki ilişkiyi ve değişim durumlarının araştırmasını yaptığı için ilişkisel araştırma metodundan yararlanılmıştır (Sönmez ve Alacapınar, 2019). İlişkisel araştırmalar araştırmacının araştırma problemine göre farklı şekillerde yürütülebilir. Araştırmacılar değişkenler arasında bir ilişki olup olmadığını ortaya çıkarmak için korelasyon analizi ile yetinebilirler. Bazı araştırmacılar ise belirlenen ilişkiyi daha iyi yorumlamak için regresyon eşitliklerine yönelebilirler (Oral ve Çoban, 2020).

Araştırma Grubu/Örneklem

Araştırmada Antalya ilinde düzenlenen yerel 120 dakika bisiklet yarısına katılan 120 sporcu ve Cumhurbaşkanlığı bisiklet yarısına katılan 276 bisiklet sporcusundan oluşan toplam 396 bisiklet sporcusu araştırmanın evrenini temsil etmektedir. Araştırmada örneklem sayısının belirlenmesi için % 95 güven aralığı ve % 5 hata oranına yönelik gereken hesaplamalar yapılmıştır (Kılıç, 2012). Yapılan hesaplamalar sonucunda 161 sporcu sayısı araştırmanın örneklem sayısını temsil etmiştir. Araştırmaya toplam 203 bisiklet sporcusu katılmış ve sporcu sayısı araştırmanın örneklemine oluşturmuştur.

Veri Toplama Araçları

Pygmalion Tutum İndeksi

Eden (2000) tarafından geliştirilen indeks, katılımcıların pygmalion tutumlarının değerlendirilmesine imkân sağlayan indeks toplam 10 sorudan oluşmaktadır. Ölçeğin aslında iş görenlerin yöneticilerin beklentilerini nasıl tanımladıkları ile ilgilidir. Ölçekten elde edilecek katılımcıların puanlarının yüksek olması pygmalion algılarının varlığını düşük puan almaları ise golem algılarının yüksek olması ile açıklanmaktadır. Sporcuların pygmalion algıları antrenörlerinin beklenti algılarına göre değerlendirilmiş ölçeğe ilişkin geçerlilik değerlendirmesi yapılmıştır. Mevcut araştırmada pygmalion tutum indeksine bağlı geçerlik sonuçları, χ^2/df : 3,00, RMSEA: ,80, GFI: ,968, TLI: ,946, IFI: ,981, CFI: ,959 elde edilmiştir. Güvenirlik kapsamında ise Cronbach Alpha katsayısı ,924 olarak tespit edilmiştir.

Sporcu Öz yeterlilik Ölçeği

Sporcu öz yeterlilik ölçeği Koçak (2020) tarafından geliştirilen sporcuların sporda kendilerini ne kadar yeterli gördükleri ile ilgilidir. Toplam 16 sorudan ölçek, spor dalı yeterliliği, psikolojik yeterlilik, profesyonel düşünce yeterliliği ve kişilik yerliliği olmak üzere toplam dört alt boyuta sahiptir. Ölçeğin derecelendirmesi 1- katılmıyorum, 5- tamamen katılıyorum şeklindedir. Ölçeğe ilişkin geçerlik değerleri, χ^2 / df (2.72) NFI (0.95) NNFI (0.96) CFI (0.97), IFI (0.97), RFI (0.97) AGFI (0.87) GFI (0.91), RMSEA (0.073), RMR (0.054) şeklinde elde edilmiştir (Koçak, 2020). Güvenirlilik değeri olarak ele alınan Cronbach Alpha değeri ise ,88 olarak bulunmuştur (Koçak, 2020).

Verilerin Toplanması

Antalya'da düzenlenen Uluslararası bisiklet turnuvasına katılan profesyonel düzeydeki bisiklet sporcularına gerek yüz yüze ve online olarak ölçek uygulaması yapılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen verilerin analiz edilmesi sürecinde verilerin normal dağılıma uygun olup olmadığının değerlendirilmesi için çarpıklık ve basıklık değerleri esas alınmıştır. Buna göre bu değerlerden alınan değerlerin +2 ile -2 aralığında olması verilerin normal dağılım şartlarına uyduklarının bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir (George ve Mallery, 2010). Verilerin normal dağılım şartını göstermesi ile birlikte verilere yönelik analiz işlemine geçilmiştir. Verilere yönelik tanımlayıcı istatistik işlemleri yapılmış ve bağımsız örneklem t testi ve Anova testlerinden faydalanılmıştır. Anlamlılık değeri <0,05 kabul edilmiştir. Araştırmada oluşturulan hipotezlerin sınanması açısından yol analizi modellerinden moderatör analiz yöntemi kullanılmıştır. Anlamlılık değeri ise <0,01 kabul edilmiştir.

BULGULAR

Tablo 1. Araştırmada Kullanılan Veri Toplama Araçlarına Ait Geçerlik ve Güvenirlilik Değerleri

Araştırmada Kullanılan Veri Toplama Araçları	χ^2/df	RMSEA	GFI	TLI	IFI	CFI	Cronbach Alpha
Pygmalion İndeksi	3,00	,80	,968	,946	,981	,959	,924
Sporcu Öz Yeterliği Ölçeği	4,66	,80	,900	,922	,962	,961	,936

Tablo 1'e göre ölçeklerden elde edilen uyum iyiliği değerleri ölçeklerin geçerli bir yapıda olduğunu doğrulamaktadır. Ayrıca ölçeklerden yüksek güvenilirlik değerleri elde edilmiştir.

Tablo 2. Pygmalion Etkisi ve Spora Özgü Öz Yeterlik Algılarının Cinsiyet Değişkenine Göre Değerlendirilmesi

Ölçekler ve Alt Faktörleri	Cinsiyet	n	Ort.	S	t	p
Pygmalion Etkisi	Kadın	65	4,16	,664	-2,217	,029*
	Erkek	138	4,38	,615		
Performans	Kadın	65	4,23	,697	-2,091	,039*
	Erkek	138	4,44	,599		
Potansiyel	Kadın	65	4,00	,709	-1,996	,047*
	Erkek	138	4,23	,800		
Sporcu Öz Yeterliği	Kadın	65	4,22	,654	-4,352	,000*
	Erkek	138	4,62	,538		
Yetenek Öz Yeterliği	Kadın	65	4,13	,687	-4,180	,000*
	Erkek	138	4,53	,563		
Psikolojik Öz Yeterliği	Kadın	65	4,14	,712	-4,459	,000*
	Erkek	138	4,58	,552		
Düşünce Öz Yeterliği	Kadın	65	4,10	,774	-4,385	,000*
	Erkek	138	4,57	,595		
Kişilik Öz Yeterliği	Kadın	65	4,22	,654	-4,352	,000*
	Erkek	138	4,62	,538		

p<0.05*

Tablo 2'ye göre sporcuların cinsiyetleri açısından pygmalion etkisi ve alt faktörleri ve sporcu öz yeterliliği ve alt faktörlerinin cinsiyet açısından yapılan karşılaştırma sonucunda anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir (p<0,05).

Tablo 3. Pygmalion Etkisi ve Spora Özgü Öz Yeterlik Algılarının Milli Sporcu Olup Olmama Değişkenine Göre Değerlendirilmesi

Ölçekler ve Alt Faktörleri	Milli Sporcu	n	Ort.	S	t	p																																																																										
Pygmalion Etkisi	Evet	29	4,88	,219	5,658	,000*																																																																										
	Hayır	174	4,21	,634			Performans	Evet	29	4,88	,245	4,894	,000*	Hayır	174	4,29	,644	Potansiyel	Evet	29	4,89	,357	5,980	,000*	Hayır	174	4,03	,761	Sporcu Öz Yeterliği	Evet	29	4,92	,372	4,229	,000*	Hayır	174	4,42	,609	Yetenek Öz Yeterliği	Evet	29	4,99	,046	5,753	,000*	Hayır	174	4,31	,634	Psikolojik Öz Yeterliği	Evet	29	4,90	,343	4,345	,000*	Hayır	174	4,36	,648	Düşünce Öz Yeterliği	Evet	29	4,93	,228	4,538	,000*	Hayır	174	4,33	,707	Kişilik Öz Yeterliği	Evet	29	4,92	,372	4,229	,000*	Hayır
Performans	Evet	29	4,88	,245	4,894	,000*																																																																										
	Hayır	174	4,29	,644			Potansiyel	Evet	29	4,89	,357	5,980	,000*	Hayır	174	4,03	,761	Sporcu Öz Yeterliği	Evet	29	4,92	,372	4,229	,000*	Hayır	174	4,42	,609	Yetenek Öz Yeterliği	Evet	29	4,99	,046	5,753	,000*	Hayır	174	4,31	,634	Psikolojik Öz Yeterliği	Evet	29	4,90	,343	4,345	,000*	Hayır	174	4,36	,648	Düşünce Öz Yeterliği	Evet	29	4,93	,228	4,538	,000*	Hayır	174	4,33	,707	Kişilik Öz Yeterliği	Evet	29	4,92	,372	4,229	,000*	Hayır	174	4,42	,609								
Potansiyel	Evet	29	4,89	,357	5,980	,000*																																																																										
	Hayır	174	4,03	,761			Sporcu Öz Yeterliği	Evet	29	4,92	,372	4,229	,000*	Hayır	174	4,42	,609	Yetenek Öz Yeterliği	Evet	29	4,99	,046	5,753	,000*	Hayır	174	4,31	,634	Psikolojik Öz Yeterliği	Evet	29	4,90	,343	4,345	,000*	Hayır	174	4,36	,648	Düşünce Öz Yeterliği	Evet	29	4,93	,228	4,538	,000*	Hayır	174	4,33	,707	Kişilik Öz Yeterliği	Evet	29	4,92	,372	4,229	,000*	Hayır	174	4,42	,609																			
Sporcu Öz Yeterliği	Evet	29	4,92	,372	4,229	,000*																																																																										
	Hayır	174	4,42	,609			Yetenek Öz Yeterliği	Evet	29	4,99	,046	5,753	,000*	Hayır	174	4,31	,634	Psikolojik Öz Yeterliği	Evet	29	4,90	,343	4,345	,000*	Hayır	174	4,36	,648	Düşünce Öz Yeterliği	Evet	29	4,93	,228	4,538	,000*	Hayır	174	4,33	,707	Kişilik Öz Yeterliği	Evet	29	4,92	,372	4,229	,000*	Hayır	174	4,42	,609																														
Yetenek Öz Yeterliği	Evet	29	4,99	,046	5,753	,000*																																																																										
	Hayır	174	4,31	,634			Psikolojik Öz Yeterliği	Evet	29	4,90	,343	4,345	,000*	Hayır	174	4,36	,648	Düşünce Öz Yeterliği	Evet	29	4,93	,228	4,538	,000*	Hayır	174	4,33	,707	Kişilik Öz Yeterliği	Evet	29	4,92	,372	4,229	,000*	Hayır	174	4,42	,609																																									
Psikolojik Öz Yeterliği	Evet	29	4,90	,343	4,345	,000*																																																																										
	Hayır	174	4,36	,648			Düşünce Öz Yeterliği	Evet	29	4,93	,228	4,538	,000*	Hayır	174	4,33	,707	Kişilik Öz Yeterliği	Evet	29	4,92	,372	4,229	,000*	Hayır	174	4,42	,609																																																				
Düşünce Öz Yeterliği	Evet	29	4,93	,228	4,538	,000*																																																																										
	Hayır	174	4,33	,707			Kişilik Öz Yeterliği	Evet	29	4,92	,372	4,229	,000*	Hayır	174	4,42	,609																																																															
Kişilik Öz Yeterliği	Evet	29	4,92	,372	4,229	,000*																																																																										
	Hayır	174	4,42	,609																																																																												

p<0.05*

Tablo 3'e göre sporcuların milli sporcu olup olmama durumlarına göre pygmalion etkisi ve alt faktörleri ve sporcu öz yeterliliği ve alt faktörlerinin milli sporcu olup olmama açısından yapılan karşılaştırma sonucunda anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir (p<0,05).

Tablo 4. Pygmalion Etkisi ve Spora Özgü Öz Yeterlik Algılarının Yaş Gruplarına Göre Değerlendirilmesi

Ölçekler ve Alt Faktörleri	Yaş Grupları	n	Ort.	S	t	p																																																																										
Pygmalion Etkisi	17-18 yaş	65	4,20	,699	-1,496	,137																																																																										
	19-29 yaş	138	4,36	,603			Performans	17-18 yaş	65	4,25	,712	-1,808	,073	19-29 yaş	138	4,43	,593	Potansiyel	17-18 yaş	65	4,10	,736	-,645	,520	19-29 yaş	138	4,18	,798	Sporcu Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,35	,624	-2,373	,019*	19-29 yaş	138	4,56	,587	Yetenek Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,25	,626	-2,359	,020*	19-29 yaş	138	4,48	,627	Psikolojik Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,27	,630	-2,675	,008*	19-29 yaş	138	4,52	,632	Düşünce Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,22	,671	-2,824	,005*	19-29 yaş	138	4,51	,685	Kişilik Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,35	,624	-2,427	,016*	19-29 yaş
Performans	17-18 yaş	65	4,25	,712	-1,808	,073																																																																										
	19-29 yaş	138	4,43	,593			Potansiyel	17-18 yaş	65	4,10	,736	-,645	,520	19-29 yaş	138	4,18	,798	Sporcu Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,35	,624	-2,373	,019*	19-29 yaş	138	4,56	,587	Yetenek Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,25	,626	-2,359	,020*	19-29 yaş	138	4,48	,627	Psikolojik Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,27	,630	-2,675	,008*	19-29 yaş	138	4,52	,632	Düşünce Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,22	,671	-2,824	,005*	19-29 yaş	138	4,51	,685	Kişilik Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,35	,624	-2,427	,016*	19-29 yaş	138	4,56	,587								
Potansiyel	17-18 yaş	65	4,10	,736	-,645	,520																																																																										
	19-29 yaş	138	4,18	,798			Sporcu Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,35	,624	-2,373	,019*	19-29 yaş	138	4,56	,587	Yetenek Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,25	,626	-2,359	,020*	19-29 yaş	138	4,48	,627	Psikolojik Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,27	,630	-2,675	,008*	19-29 yaş	138	4,52	,632	Düşünce Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,22	,671	-2,824	,005*	19-29 yaş	138	4,51	,685	Kişilik Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,35	,624	-2,427	,016*	19-29 yaş	138	4,56	,587																			
Sporcu Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,35	,624	-2,373	,019*																																																																										
	19-29 yaş	138	4,56	,587			Yetenek Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,25	,626	-2,359	,020*	19-29 yaş	138	4,48	,627	Psikolojik Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,27	,630	-2,675	,008*	19-29 yaş	138	4,52	,632	Düşünce Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,22	,671	-2,824	,005*	19-29 yaş	138	4,51	,685	Kişilik Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,35	,624	-2,427	,016*	19-29 yaş	138	4,56	,587																														
Yetenek Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,25	,626	-2,359	,020*																																																																										
	19-29 yaş	138	4,48	,627			Psikolojik Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,27	,630	-2,675	,008*	19-29 yaş	138	4,52	,632	Düşünce Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,22	,671	-2,824	,005*	19-29 yaş	138	4,51	,685	Kişilik Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,35	,624	-2,427	,016*	19-29 yaş	138	4,56	,587																																									
Psikolojik Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,27	,630	-2,675	,008*																																																																										
	19-29 yaş	138	4,52	,632			Düşünce Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,22	,671	-2,824	,005*	19-29 yaş	138	4,51	,685	Kişilik Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,35	,624	-2,427	,016*	19-29 yaş	138	4,56	,587																																																				
Düşünce Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,22	,671	-2,824	,005*																																																																										
	19-29 yaş	138	4,51	,685			Kişilik Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,35	,624	-2,427	,016*	19-29 yaş	138	4,56	,587																																																															
Kişilik Öz Yeterliği	17-18 yaş	65	4,35	,624	-2,427	,016*																																																																										
	19-29 yaş	138	4,56	,587																																																																												

p<0.05*

Tablo 4'e göre sporcuların yaş gruplarına göre pygmalion etkisi ve alt faktörleri ve sporcu öz yeterliliği ve alt faktörlerinin yaş grupları açısından yapılan karşılaştırma sonucunda sporcu öz yeterliliği ve alt faktörlerinde anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir (p<0,05).

Tablo 5. Pygmalion Etkisi ve Spora Özgü Öz Yeterlik Algılarının Spor Türüne Göre Değerlendirilmesi

Ölçekler ve Alt Faktörleri	Spor Türü	n	Ort	S	t	p																																																																										
Pygmalion Etkisi	Bireysel Spor	120	4,24	,638	-1,856	,065																																																																										
	Takım Sporu	83	4,41	,627			Performans	Bireysel Spor	120	4,35	,648	-,689	,492	Takım Sporu	83	4,41	,624	Potansiyel	Bireysel Spor	120	3,98	,772	-3,887	,000*	Takım Sporu	83	4,40	,722	Sporcu Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,37	,619	-3,753	,000*	Takım Sporu	83	4,68	,541	Yetenek Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,25	,590	-4,246	,000*	Takım Sporu	83	4,62	,632	Psikolojik Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,32	,613	-3,275	,001*	Takım Sporu	83	4,62	,644	Düşünce Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,34	,631	-1,872	,054	Takım Sporu	83	4,53	,763	Kişilik Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,37	,619	-3,662	,000*	Takım Sporu
Performans	Bireysel Spor	120	4,35	,648	-,689	,492																																																																										
	Takım Sporu	83	4,41	,624			Potansiyel	Bireysel Spor	120	3,98	,772	-3,887	,000*	Takım Sporu	83	4,40	,722	Sporcu Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,37	,619	-3,753	,000*	Takım Sporu	83	4,68	,541	Yetenek Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,25	,590	-4,246	,000*	Takım Sporu	83	4,62	,632	Psikolojik Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,32	,613	-3,275	,001*	Takım Sporu	83	4,62	,644	Düşünce Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,34	,631	-1,872	,054	Takım Sporu	83	4,53	,763	Kişilik Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,37	,619	-3,662	,000*	Takım Sporu	83	4,68	,541								
Potansiyel	Bireysel Spor	120	3,98	,772	-3,887	,000*																																																																										
	Takım Sporu	83	4,40	,722			Sporcu Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,37	,619	-3,753	,000*	Takım Sporu	83	4,68	,541	Yetenek Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,25	,590	-4,246	,000*	Takım Sporu	83	4,62	,632	Psikolojik Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,32	,613	-3,275	,001*	Takım Sporu	83	4,62	,644	Düşünce Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,34	,631	-1,872	,054	Takım Sporu	83	4,53	,763	Kişilik Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,37	,619	-3,662	,000*	Takım Sporu	83	4,68	,541																			
Sporcu Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,37	,619	-3,753	,000*																																																																										
	Takım Sporu	83	4,68	,541			Yetenek Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,25	,590	-4,246	,000*	Takım Sporu	83	4,62	,632	Psikolojik Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,32	,613	-3,275	,001*	Takım Sporu	83	4,62	,644	Düşünce Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,34	,631	-1,872	,054	Takım Sporu	83	4,53	,763	Kişilik Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,37	,619	-3,662	,000*	Takım Sporu	83	4,68	,541																														
Yetenek Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,25	,590	-4,246	,000*																																																																										
	Takım Sporu	83	4,62	,632			Psikolojik Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,32	,613	-3,275	,001*	Takım Sporu	83	4,62	,644	Düşünce Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,34	,631	-1,872	,054	Takım Sporu	83	4,53	,763	Kişilik Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,37	,619	-3,662	,000*	Takım Sporu	83	4,68	,541																																									
Psikolojik Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,32	,613	-3,275	,001*																																																																										
	Takım Sporu	83	4,62	,644			Düşünce Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,34	,631	-1,872	,054	Takım Sporu	83	4,53	,763	Kişilik Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,37	,619	-3,662	,000*	Takım Sporu	83	4,68	,541																																																				
Düşünce Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,34	,631	-1,872	,054																																																																										
	Takım Sporu	83	4,53	,763			Kişilik Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,37	,619	-3,662	,000*	Takım Sporu	83	4,68	,541																																																															
Kişilik Öz Yeterliği	Bireysel Spor	120	4,37	,619	-3,662	,000*																																																																										
	Takım Sporu	83	4,68	,541																																																																												

p<0.05*

Tablo 5'e göre sporcuların takım veya bireysel sporcu olma durumlarına göre pygmalion etkisi ve alt faktörleri ve sporcu öz yeterliliği ve alt faktörlerinin yapılan karşılaştırma sonucunda pygmalion alt faktörü potansiyelde ve sporcu öz yeterliliği ve alt faktörlerinde anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Tablo 6. Pygmalion Etkisi ile Spora Özgü Öz Yeterlik Algıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Ölçekler ve Alt Faktörleri	1	2	3	4	5	6	7	8
1. Pygmalion Etkisi	1							
2. Performans Etkisi	,969**	1						
3. Potansiyel Etkisi	,880**	,734**	1					
4. Sporcu Öz yeterliği	,546**	,565**	,410**	1				
5. Yetenek Öz yeterliği	,586**	,586**	,482**	,825**	1			
6. Psikolojik Öz yeterliği	,555**	,559**	,446**	,914**	,812**	1		
7. Düşünce Öz yeterliği	,497**	,512**	,377**	,866**	,786**	,940**	1	
8. Kişilik Öz yeterliği	,546**	,565**	,410**	,953**	,825**	,914**	,866**	1

$p<0.01^{**}$

Tablo 6'ya göre pygmalion etkisi ile sporcuların öz yeterlik durumları arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişkinin varlığı tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Tablo 7. Pygmalion Etkisinin ve Spora Özgü Öz Yeterlik Algılarının Antrenörle Çalışma Süresine Göre Değerlendirilmesi

Ölçekler ve Alt Faktörleri	Antrenörle Çalışma Süresi	n	Ort.	S	f	p	Anlamlı Fark Scheffe
Pygmalion Etkisi	1 yıla kadar	31	4,13	,547			
	2-3 yıl	32	4,21	1,010			
	4-5 yıl	52	4,24	,552	5,711	,000*	1-5, 2-5
	6-7 yıl	66	4,30	,490			3-5, 4-5
	8 yıl ve üzeri	22	4,87	,297			
Performans	1 yıla kadar	31	4,25	,536			
	2-3 yıl	32	4,29	1,019			
	4-5 yıl	52	4,33	,609	4,332	,002*	1-5, 2-5
	6-7 yıl	66	4,33	,471			3-5, 4-5
	8 yıl ve üzeri	22	4,88	,253			
Potansiyel	1 yıla kadar	31	3,86	,778			
	2-3 yıl	32	4,01	1,095			
	4-5 yıl	52	4,04	,571	6,877	,000*	1-5, 2-5
	6-7 yıl	66	4,22	,616			3-5, 4-5
	8 yıl ve üzeri	22	4,84	,710			
Sporcu Öz Yeterliği	1 yıla kadar	31	4,45	,405			
	2-3 yıl	32	4,14	,815			
	4-5 yıl	52	4,42	,625	7,959	,000*	1-5, 2-5
	6-7 yıl	66	4,58	,534			3-5, 4-5
	8 yıl ve üzeri	22	5,00	,000			
Yetenek Öz Yeterliği	1 yıla kadar	31	4,12	,499			
	2-3 yıl	32	4,05	,881			
	4-5 yıl	52	4,27	,587	14,228	,000*	1-5, 2-5
	6-7 yıl	66	4,62	,462			3-5, 4-5
	8 yıl ve üzeri	22	5,00	,000			
Psikolojik Öz Yeterliği	1 yıla kadar	31	4,46	,380			
	2-3 yıl	32	4,03	,861			
	4-5 yıl	52	4,36	,644	8,911	,000*	1-5, 2-5
	6-7 yıl	66	4,51	,580			3-5, 4-5
	8 yıl ve üzeri	22	5,00	,000			
Düşünce Öz Yeterliği	1 yıla kadar	31	4,57	,409			
	2-3 yıl	32	4,03	,893			
	4-5 yıl	52	4,30	,674	7,970	,000*	1-2, 1-5, 2-5
	6-7 yıl	66	4,43	,685			3-5, 4-5
	8 yıl ve üzeri	22	5,00	,000			
Kişilik Öz Yeterliği	1 yıla kadar	31	4,45	,405			
	2-3 yıl	32	4,14	,815			
	4-5 yıl	52	4,42	,625	7,959	,000*	1-5, 2-5
	6-7 yıl	66	4,58	,534			3-5
	8 yıl ve üzeri	22	5,00	,000			

$p<0.05^*$

Tablo 7'ye göre pygmalion etkisinin ve spora özgü öz yeterlik algılarının antrenörle çalışma süresine göre değerlendirilmesi sonucunda anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Tablo 8. Araştırma Modeline İlişkin Sonuçlar

Araştırma Modeli 1 (Araştırma Hipotezi)	$\beta 1$	$\beta 2$	S.E	CR	p
Öz Yeterlik <--- Pygmalion	.550	.576	.055	10,026	0,00*

p<0.01*

Tablo 8'e göre araştırmada oluşturulan hipotezin sonuçlarına bakıldığında pygmalion etkisinin sporcuların öz yeterlik durumları üzerinde pozitif anlamlı bir etkiye sahip olduğunu kanıtlamıştır (p<0,01). Pygmalion etkisi sporcu öz yeterliliğini %57,6 açıklar niteliktedir.

Tablo 9. Araştırmanın İkinci Modeline İlişkin Analiz Sonuçları

Araştırma Modeli 2	$\beta 1$	$\beta 2$	S.E	CR	p
Yetenek Öz Yeterliği <--- Pygmalion	.583	.586	.057	10.291	0,00*
Psikolojik Öz Yeterliği <--- Pygmalion	.558	.555	.59	9.478	0,00*
Düşünce Öz Yeterliği <--- Pygmalion	.539	.497	.66	8.130	0,00*
Kişilik Öz Yeterliği <--- Pygmalion	.519	.546	.56	9.254	0,00*

p<0.01*

Tablo 9'a göre pygmalion etkisinin sporcu öz yeterlik alt boyutları üzerinde pozitif derecede anlamlı bir etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. (p<0,01).

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu araştırmanın amacı antrenörler tarafından oluşturulan pygmalion etkisinin sporcu öz yeterliği üzerindeki etkisini incelemektir.

Pygmalion Etkisi, yöneticinin astına karşı özel ilgi göstermesi ve yüksek tuttuğu beklentiler ile birlikte astın performansındaki artışı ifade etmektedir (Myers, Var-gas-Tonsing ve Feltz, 2005). Sporda ise sporcuların bir antrenörün öğretim tekniklerini etkili olarak algıladıklarında, sporcuların öz yeterlikleri daha iyi performans üreterek yükseltmesi olarak ifade edilebilir (Feltz, Chase, Moritz ve Sullivan, 1999).

Araştırmanın sonuçlarında pygmalion etkisi birçok unsura bağlı olarak değerlendirilmiştir. Buna göre, sporcuların takım veya bireysel sporcu olma durumlarına göre pygmalion etkisi ve alt faktörleri ve sporcu öz yeterliliği ve alt faktörlerinin yapılan karşılaştırma sonucunda pygmalion alt faktörü potansiyelde ve sporcu öz yeterliliği ve alt faktörlerinde anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir (p<0,01). Sporcu öz yeterliği puan sonuçları takım sporcuları lehine yüksek bulunmuştur. Bu durumun nedeni takım sporundaki yardımlaşma ve dayanışma özelliklerinin sporcu öz yeterliği üzerinde etkisi olması ile açıklanabilir. Ayrıca pygmalion etkisi takım sporcularında daha yüksek bulunmuştur. Bu durum ise bir ekibe örnek olma ve çok kişiye yönelik bilgi gayretinde olan antrenörün örnek alınacak rol model olması ve takımın lideri konumunda bulunması ile açıklanabilir.

Ayrıca sporcuların milli sporcu olup olmama durumlarına göre pygmalion etkisi ve alt faktörleri ve sporcu öz yeterliliği ve alt faktörlerinin yaş grupları açısından yapılan karşılaştırma sonucunda sporcu öz yeterliliği ve alt faktörlerinde anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir (p<0,01). Milli sporcuların öz yeterlik puanları milli sporcu olmayan sporculara göre daha yüksek bulunmuştur. Bu durum ise belirli performans seviyesine erişen sporcuların performanslarını sergileme konusunda daha başarılı olmaları ile açıklanabilir. Bunun yanı sıra sporcuların milli sporcu olup olma durumlarına göre pygmalion etkisi puanlarının daha yüksek bulunduğu tespit edilmiştir. Belirli performans düzeyine ulaşan sporcuların antrenör direktiflerine daha bağlı olmaları ve bu disipline sahip olmaları ile açıklanabilir.

Pygmalion etkisi ve sporcu öz yeterliğinin sporcu yaş grupları açısından karşılaştırılması sonucunda pygmalion etkisine göre yaş grupları arasında anlamlı farklılık bulunmazken (p>0,05) sporcu öz yeterliği açısından anlamlı farklılıklar rastlanmıştır (p<0,05). Sporcuların yaşları açısından sporcu öz yeterliği ve pygmalion etkisinin karşılaştırılması sonucunda yaşları daha büyük olan sporcuların öz yeterliği daha yüksek bulunmuştur. Bu durum sporcuların zaman içindeki kazanmış oldukları tecrübeyi performanslarına yansıtması ile açıklanabilir. Ayrıca antrenör beklentileri doğrultusunda hareket etme puan ortalamaları

daha yüksek bulunmuştur. Bu durum belirli olgunluk seviyesine ulaşan sporcuların antrenörlerinin sözlerine göre hareket etmeleri ile açıklanabilir.

Sporcular üzerinde antrenör beklentilerinin ve davranışlarının incelenmesi, antrenörlerin beklenti davranışlarının sporcuları nasıl etkilediğinin araştırılması, sporlarını uygulama motivasyonunu artırılması açısından önemli olduğu tespit edilmiştir (Buning, 2008; Myers, Vargas-Tonsing ve Feltz, 2005). Sporcular bir antrenörün öğretim tekniklerini etkili olarak algıladıklarında, sporcuların sporcu öz yeterlikleri artarak daha iyi performans üreterek yükselttiği tespit edilmiştir (Feltz, Chase, Moritz ve Sullivan, 1999).

Ayrıca literatürde spor alanı dışında yapılan çalışmaların bir çoğunda pygmalion etkisinin astların performansı üzerinde etkiye sahip olduğu sonuçlarını vermişlerdir (Eden ve Aviram, 1993; Eden ve Kinnar, 1991; Eden ve Ravid 1982; Eden, 1990; Bayram, 2014; Natanovich ve Eden, 2008 ; Cipriani ve Makris, 2006; Tierney ve Farmer, 2004; Chen ve Klimoski, 2003 ; Reynolds 2007; Jahan ve Mehrafzoon 2019; Karakowsky vd., 2012). Literatürden elde edilen bu sonuçlar mevcut çalışma benzerlik göstermiştir. Bu durum antrenörlerin sporcular üzerinde oluşturmuş oldukları beklentilerin sporcu performansının üzerindeki önemli bir gösterge olmasından kaynaklanabilir.

Antrenörlerin oluşturdukları pygmalion inancının sporcuların öz yeterlilikleri üzerindeki etkilerini incelediğimizde bulgular açıkça göstermektedir ki pygmalion etkisinin sporcuların öz yeterlilik durumları üzerinde pozitif anlamlı bir etkiye sahip olduğunu kanıtlamıştır ($p<0,01$). Pygmalion etkisi sporcu öz yeterliliğini %57,6 açıklar niteliktedir. Bu durumun nedeni ise toplumsal görüş ve değerlerin kişilerin yaşamları için önemli olduğu ve bu yüzden dolayı başkalarının düşüncelerine uyma eğilimi içinde oldukları söylenebilir.

Sonuç olarak, pygmalion etkisinin sporcuların öz yeterlik durumları üzerinde önemli bir yordayıcı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Özellikle sporcuların yakından tanıdığı antrenörlerin sporcuların psikolojik beklenti ve başarı durumları üzerinde önemli bir etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Öneriler

- Sporda yakın çevreden kaynaklı beklenti üzerine özellikle antrenör ve sporcu arasındaki bu etkileşimin inceleneceği boylamsal çalışmalar gerçekleştirilebilir.
- Antrenörlerin sporcu üzerindeki beklentisine yönelik karma desende araştırmalar tasarlanarak pygmalion kavramının sporcular üzerindeki etkisinin daha iyi anlaşılması gerçekleştirilebilir.
- Sporcuların antrenörlerine yönelik beklentileri ve antrenörün başarı durumlarının değerlendirildiği çalışmalar tasarlanabilir.

KAYNAKLAR

- Alampay, R. H., & Morgan, F. T. (2000). Evaluating external executive education at Dow Chemical: its impact and the Pygmalion effect. *Human Resource Development International*, 3(4), 489-498.
- Avolio, B. J., Walumbwa, F. O., & Weber, T. J. (2009). Leadership: Current theories, research, and future directions. *Annual review of psychology*, 60, 421-449.
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. New York, NY: Freeman.
- Bayram, Ü. (2014). *Turizm Sektörü Yönetici ve İşgörenleri Arasında Pygmalion Etkisi: Otel İşletmelerinde Bir Uygulama*, Yayınlanmış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Buning, M. M. (2008). *Effect of Coach Expectations on Athletes' Motivation to Practice*. Department of Educational Psychology and Learning Systems, Florida State University. Florida.
- Chen, G., & Klimoski, R. J. (2003). The impact of expectations on newcomer performance in teams as mediated by work characteristics, social exchanges, and empowerment. *Academy of management Journal*, 46(5), 591-607.
- Cipriani, G. P., & Makris, M. (2006). A model with self-fulfilling prophecies of longevity. *Economics Letters*, 91(1), 122-126.
- Çakiroğlu, T. (2021). The Role of Athletic Self-Efficacy and Athletic Perfectionism in Predicting Athletic Performance of Gazi University Student Athletes. *Journal of Educational Issues*, 7(2), 300-309.

- Eden, D. (1990). Pygmalion without interpersonal contrast effects: Whole groups gain from raising manager expectations. *Journal of Applied Psychology*, 75(4), 394.
- Eden, D., & Aviram, A. (1993). Self-efficacy training to speed reemployment: Helping people to help themselves. *Journal of applied Psychology*, 78(3), 352.
- Eden, D., & Kinnar, J. (1991). Modeling Galatea: Boosting self-efficacy to increase volunteering. *Journal of Applied psychology*, 76(6), 770.
- Eden, D., & Ravid, G. (1982). Pygmalion versus self-expectancy: Effects of instructor-and self-expectancy on trainee performance. *Organizational Behavior and Human Performance*, 30(3), 351-364.
- Eden, D., Geller, D., Gewirtz, A., Gordon-Terner, R., Inbar, I., Liberman, M., ... & Shalit, M. (2000). Implanting Pygmalion leadership style through workshop training: Seven field experiments. *The Leadership Quarterly*, 11(2), 171-210.
- Feltz, D. L., Chase, M. A., Moritz, S. E., & Sullivan, P. J. (1999). A conceptual model of coaching efficacy: Preliminary investigation and instrument development. *Journal of educational psychology*, 91(4), 765.
- George, D., & Mallery, P. (2010). *SPSS for Windows step by step. A simple study guide and reference* (10. Baskı). GEN, Boston, MA: Pearson Education, Inc, 10.
- Gündüzalp, S., & Özan, M. B. (2019). The power of expectations in school management: Pygmalion effect. *Journal of Education and Future*, (15), 47-62.
- Harris, M. J., & Rosenthal, R. (1985). Mediation of interpersonal expectancy effects: 31 meta-analyses. *Psychological bulletin*, 97(3), 363.
- Horn, T. S. (1984). Expectancy effects in the interscholastic athletic setting: Methodological concerns. *Journal of Sport Psychology*, 6, 60-76.
- Horn, T. S., Lox, C., & Labrador, F. (1998). *The self-fulfilling prophecy theory: When coaches' expectations become reality*. In J.M. Williams (Ed.), *Applied Sports Psychology: Personal Growth to Peak Performance* (3rd ed., pp. 74-91). Mountain View, CA: Mayfield Publishing Company.
- Howard, L. W., Tang, T. L. P., & Jill Austin, M. (2015). Teaching critical thinking skills: Ability, motivation, intervention, and the Pygmalion effect. *Journal of Business Ethics*, 128, 133-147.
- Jahan, F., & Mehrafzoon, D. (2019). Effectiveness of pygmalion effect-based education of teachers on the students' self-efficacy and academic engagement. *Iranian journal of Learning and Memory*, 1(4), 17-22.
- Jones, E. E. (1986). Interpreting interpersonal behavior: The effects of expectancies. *Science*, 234(4772), 41-46.
- Karakowsky, L., Degama, N. & Mcbey, K. (2012). Facilitating the Pygmalion Effect: The Overlooked Role of Subordinate Perceptions of the Leader, *Journal of Occupational and Organizational Psychology*, 85 (4), 579-599.
- Kılıç, S. (2012). Örnek büyüklüğü, güç kavramları ve örnek büyüklüğü hesaplaması . *Journal of Mood Disorders*, 2 (3), 140-2. DOI: 10.5455/jmood.20120921043306
- Koçak, Ç. V. (2020). Athlete self-efficacy scale: Development and psychometric properties. *Baltic Journal of Health and Physical Activity*, 1, 41-54.
- Lachman, M. E., Neupert, S. D., & Agrigoroaei, S. (2011). *The relevance of control beliefs for health and aging*. In Handbook of the psychology of aging (pp. 175-190). Academic Press.
- Miller, D. T., & Turnbull, W. (1986). Expectancies and interpersonal processes. *Annual review of psychology*, 37(1), 233-256.
- Mushtaq, Y., & Khalidi, M. (2016). A study on pygmalion effect: a case of academic training in a military unit. *Market Forces College of Management Sciences*, 11(1), 35-48.
- Myers, N. D., Vargas-Tonsing, T. M., & Feltz, D. L. (2005). Coaching ef-ficacy in intercollegiate coaches: Sources, coaching behavior, and team variables. *Psychology of Sport and Exercise*, 6, 129-143. doi: 10.1016/j.psychsport.2003.10.007
- Natanovich, G., & Eden, D. (2008). Pygmalion effects among outreach supervisors and tutors: Extending sex generalizability. *Journal of Applied Psychology*, 93(6), 1382.
- Oral, B., & Çoban, A. (2020). *Kuramdan uygulamaya eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Rejeski, W., Darracott, C., & Hutslar, S. (1979). Pygmalion in youth sport: A field study. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 1(4), 311-319.
- Reynolds, D. (2007). Restraining Golem and harnessing Pygmalion in the classroom: A laboratory study of managerial expectations and task design. *Academy of Management Learning & Education*, 6(4), 475-483.

- Schinke, R. and Tabakman, J. (2001). Reflective coaching interventions for athletic excellence. *Athletic Insight*, 3(1),1-12.
- Smith, R. E., Smoll, F. L., & Barnett, N. P. (1995). Reduction of children's sport performance anxiety through social support and stress-reduction training for coaches. *Journal of applied developmental psychology*, 16(1), 125-142.
- Smith, R. E., Smoll, F. L., & Curtis, B. (1979). Coach effectiveness training: A cognitive-behavioral approach to enhancing relationship skills in youth sport coaches. *Journal of Sport Psychology*, 1(1), 59-75.
- Snyder, M., & Swann Jr, W. B. (1978). Behavioral confirmation in social interaction: From social perception to social reality. *Journal of experimental social psychology*, 14(2), 148-162.
- Sonmez, V., & Gulduren-Alacapinar, F. (2019). *Orneklendirilmis bilimsel arastirma yöntemleri*. Memoir Publishing.
- Szumski, G., & Karwowski, M. (2019). Exploring the Pygmalion effect: The role of teacher expectations, academic self-concept, and class context in students' math achievement. *Contemporary educational psychology*, 59, 101787.
- Tierney, P., & Farmer, S. M. (2004). The Pygmalion process and employee creativity. *Journal of management*, 30(3), 413-432.
- Trouilloud, D. O., Sarrazin, P. G., Martinek, T. J., & Guillet, E. (2002). The influence of teacher expectations on student achievement in physical education classes: Pygmalion revisited. *European journal of social psychology*, 32(5), 591-607.
- Wang, K., Bailey, E. R., & Jachimowicz, J. M. (2022). The Passionate Pygmalion Effect: Passionate employees attain better outcomes in part because of more preferential treatment by others. *Journal of Experimental Social Psychology*, 101, 104345.
- Word, C. O., Zanna, M. P., & Cooper, J. (1974). The nonverbal mediation of self-fulfilling prophecies in interracial interaction. *Journal of experimental social psychology*, 10(2), 109-120.
- Zanna, M. P., & Pack, S. J. (1975). On the self-fulfilling nature of apparent sex differences in behavior. *Journal of experimental social psychology*, 11(6), 583-591.

Finans Kaynakları

Bu çalışmanın hazırlanması ve yazımı sırasında kurum ve/veya kuruluşlardan herhangi bir maddi destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması

Bu makalenin yayınlanmasıyla ilgili yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Yazar Katkıları

Fikir: B. Dincer, A.Y. Karafil **Tasarım:** B. Dincer, A.Y. Karafil **Veri Toplama:** B. Dincer **Veri Analizi:** A.Y. Karafil **Kaynak Taraması:** B. Dincer **Makale Yazımı:** B. Dincer, A.Y. Karafil **Eleştirel İnceleme:** B. Dincer, A.Y. Karafil

Etik Kurul İzni ile ilgili Bilgiler

Kurul Adı: Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu

Tarih: 15.05.2022

Sayı No: GO 2022/691